

Vrijheidsbeperkende (of beschermende) interventies

Informatie voor familie of naaste van een patiënt waarvan de bewegingsvrijheid beperkt wordt.

Inleiding

Bij uw familielid of naaste zijn of worden maatregelen genomen om de bewegingsvrijheid te beperken. Dit heeft als doel de patiënt tijdelijk te beschermen tegen eigen handelen om te voorkomen dat er gevaar voor letsel optreedt of de veiligheid van anderen in gevaar komt. De zorgverleners noemen dit 'vrijheidsbeperking' en in ziekenhuis Tjongerschans zijn hierover afspraken gemaakt in het vrijheidsbeperkende interventies protocol.

De verpleegkundige heeft u uitgelegd waarom bij uw familielid vrijheidsbeperkende maatregelen zijn genomen en wat dat inhoudt. In deze folder kunt u nog eens rustig nalezen wat de verpleegkundige u verteld heeft. Als u nog vragen heeft, kunt u deze stellen aan de verpleegkundigen van de afdeling.

Vanwege de leesbaarheid wordt in deze folder de term 'familielid' gebruikt. Hiermee wordt natuurlijk ook 'partner' of 'vriend(in)' bedoeld. Daar waar 'hij' staat, kunt u uiteraard ook 'zij' lezen.

Wat zijn vrijheidsbeperkende maatregelen?

Een vrijheidsbeperkende maatregel is een maatregel die beperkende gevolgen heeft voor de individuele vrijheid van de patiënt.

Deze beperkt een patiënt in zijn bewegingsmogelijkheden. Dit kan op mechanische wijze; bijvoorbeeld door het plaatsen van een bewegingsmelder, een onrustband of een tafelblad voor een rolstoel. Het toedienen van rustgevende medicatie is ook een vrijheidsbeperkende maatregel.

Waarom en wanneer vrijheidsbeperkende maatregelen?

Het toepassen van een vrijheidsbeperkende maatregel bij uw familielid kan verschillende redenen hebben:

- Uw familielid kan zijn eigen handelen (nu) niet overzien

- Veiligheid voor uw familielid zelf. Bijvoorbeeld wanneer hij een risico heeft om te vallen, omdat hij niet goed kan lopen
- Veiligheid voor omgeving. Uw familielid gedraagt zich bijvoorbeeld agressief tegenover anderen.

Hoe wordt dit besluit genomen?

Het besluit om uw familielid in zijn vrijheid te beperken, is zorgvuldig genomen. Allereerst wordt altijd geprobeerd om deze maatregel te voorkomen door alternatieve maatregelen. Pas als dat niet lukt, overlegt de verpleegkundige met de arts. De arts geeft toestemming voor de vrijheidsbeperkende maatregel en er vindt overleg plaats met de familie. Als zich een noodsituatie voordoet, vindt het overleg tussen de arts en de verpleegkundige achteraf plaats. Ook de familie wordt dan op een later tijdstip ingelicht. Van een noodsituatie is sprake als een patiënt een direct gevaar vormt voor zichzelf of zijn omgeving. Het gevaar is niet op een andere wijze af te wenden.

Risico's en controles

Doordat uw familielid beperkt is in zijn bewegingsmogelijkheden is het van belang een aantal risico's te beperken. Extra aandacht wordt bijvoorbeeld besteed aan:

- Voorkomen van verwondingen.
- Voorkomen van decubitus (doorligwonden).
- Voldoende opname van vocht en voeding.
- Voldoende aandacht voor uitscheiding van urine en ontlasting.
- Huidverzorging.

Uw familielid wordt, indien nodig, geholpen met eten, naar het toilet gaan, lopen en algemene dagelijkse levensverrichtingen.

De verpleegkundige inspecteert de huid op druk- of schaafplekken en zorgt dat uw familielid regelmatig een andere houding aanneemt. Dagelijks wordt bekeken of fixatie nog noodzakelijk is.

Familie

Voor u kan het toepassen van een vrijheidsbeperkende maatregel bij uw familielid een emotionele gebeurtenis zijn. Daarom is het belangrijk dat u weet waarom uw familielid deze maatregel heeft en wat het inhoudt. De verpleegkundige zal regelmatig contact met u hebben over eventuele preventieve maatregelen en bespreken of de vrijheidsbeperkende maatregel onderbroken kan worden als u op bezoek bent bij uw familielid. Het is belangrijk dat u observeert hoe uw familielid reageert op bezoek. Soms kan bezoek onrust veroorzaken bij een gefixeerde patiënt. Hij kan bijvoorbeeld gaan roepen of onrustig bewegen. Er komen dan te veel prikkels op hem af. Het is goed om het bezoek dan te beperken tot één, hooguit twee (vertrouwde) personen per bezoek.

U kunt als familie een belangrijke rol spelen. U bent vertrouwd voor uw familielid en vaak zal hij zich rustiger voelen door uw aanwezigheid. Dit heeft een gunstig effect op de behandeling en het herstel. In overleg met de verpleegkundige kunt u overdag aanwezig zijn, maar ook 's nachts kunt u mogelijk bij uw familielid op de kamer blijven slapen (rooming in). Voor meer adviezen kunt u ook de folder delier lezen.

Vragen

Heeft u nog vragen na het lezen van deze folder, stel ze dan gerust aan de verpleegkundige van de afdeling die uw familielid of partner verpleegt.